

SERIVS EXHIBITA.

Notitia Cœrulei Berolinensis
nuper inventi.

Pictores, qui coloribus suis oleum admiscent, paucos illorum habent, quibus cœrulea expriment: eosque tales, ut jure commodiores desiderent. Ex vulgaribus enim alius mixturam cum oleo non respuit quidem, sed non diu in opere durat; subviridis, subpallidus, ferrugineus, aut planè sordidus fit: Alius constans quidem & satis pulcher, sed arenosus est, & hoc vitium, quò ad subtiliorem artificis laborem est incommodus, si vel anni spatium in eo terendo consumeretur, non tolli potest. Optimus omnium, quem vulgo Ultramarinum sive Azurinum vocant, qui ex lapide Lazuli conficitur, non modo pretio suo multos deterret; sed & aliorum colorum mixturam non libenter admittit; & hinc tantum in eminentiis pulchritudinem suam monstrare potest: ad umbras in utilis est. Hoc justum artificum desiderium cœruleus color, qui ante aliquot annos hic Berolini inventus est, & nunc, post varia variorum accuratissima examina, audacter in scenam prodit; si non explere, certè lenire potest. Nihil enim harum incommoditatum habet: In oleo splendorem suum potissimum ostendit. Ubique vero, in aqua, in oleo, & aliis liquoribus, quibus pingi potest, tam durabilis reperitur, quam qui maxime. Aqua illa fortis, ut à Chymicis appellatur, quæ omnia arrodit aut dissolvit, eum adeò non mutat, multo minus exstinguit, ut potius lucidiorem reddat. Et ut quaedam cœrulei coloris genera in encaustica pictura (Schmelzwerk / email,) adhiberi possunt, & igne, ut ita dicam, sicco non desentur: sic novus hic color igni humido (quod nomen aquæ illi forti & omnia destruenti, meritò dari potest) fortius resistit, quem vix alius ex omnibus colorum generibus perferre potest. Hinc multo minus leviores & communiores pictorum explorationes timet, ut: succum ex malis citreis expressum &c. Non mutatur in loci, aut aeris sive tempestatis mutatione. Vivit in calce viva, ejusque album,

ut gemma aurum, distinguit. Sicut ex materia subtilissima concrevit, ita & in pulverem subtilissimum conteri potest. Et quod prima vice non satis comminutum est, secunda ac tertia perficitur, ita tamen, ut singulis vicibus, ficcus factus, aqua pura rursus irrigetur. Quem vero laborem ab iis tantum exigere solet, qui eo in minima illa pictura, quam miniaturam vocant, commodius uti volunt. Ceteri pictores vel cultello, quibus colores in tabella miscent, facili negotio eum comminuere possunt. Propter hanc subtilitatem loca, quibus penicillo illinitur, mirifice tegit, & præ aliis coloribus extendi potest. Præterea non modo ignobilioribus sui generis coloribus superinduci, & extantiora illuminare; sed & rugas, sinus, & profundiora picturæ loca adumbrare potest. Hinc duplicis generis est: Alterum obscurius & ad exprimendam umbram accomodatius; alterum lucidius, non cerussa aut alio albo mixtum, sed statim in primo artis partu hoc habitu comparens. Ita ut obscurius hujus coloris genus ex lucidiori factum, & quasi contractum, sive, ut quidam loquuntur, concentratum sit. Pictores minorum gentium, qui hunc colorem communi miscendi consuetudine metrantur, lucidius genus ejus raro desiderant, obscurius modo querunt, & illi album admiscentes, lucem per gradus addunt. Quibus vero oculi eruditiores sunt, statim vident, colori, qui ex obscuro suo per admixtionem albi ad clariorem gradum ascendit, non tantum luminis & venustatis inesse, ac illi, quem natura dilutiorem protulit. Cæterum innocuus est, nihil hic arsenici est, nihil sanitati contrarium, sed potius medicina. Sine periculo ea, quæ ex Saccharo fiunt, hoc colore pingi, & comedi possunt. Tirones pictorum securius penicilla, quibus eum tabulæ illinunt, per labia trahere possunt; quod aliis coloribus pingentes non sine vitæ periculo facerent. Pretium denique, quo parabilis est, vix decimam partem carissimi Utramarini attingit. Et copia ejus, quæ Berolini, apud Regiæ Societatis Scientiarum Bibliopolam haberi potest, tanta est, quantam vel prodiga artificum manus ad opera sua exornanda desiderare potest.